

VIII KONGRES ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ

OSKKO, WARSZAWA, 25-27.09.2013

www.oskko.edu.pl/kongres/

Rdzeń edukacji badania i wnioski praktyczne

Jacek Strzemieczny

Szkoła Ucząca się

Program Centrum Edukacji Obywatelskiej
i Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Cel prezentacji:

- skupić naszą uwagę na tym, co w edukacji jest najważniejsze, aby działać efektywniej i robić mniej
- **najważniejsze jest to, co dzieje się pomiędzy nauczycielem i uczniami w klasie szkolnej, w kontekście realizowanego programu nauczania**
- przytoczenie badań naukowych, które wspierają słuszność koncentracji na tym, co najważniejsze

SPECYFICZNE
OCZEKIWANIA
I NACISKI

społeczeństwo,
media

MEN, kuratoria

samorząd
terytorialny

rodzice

uczniowie

SZKOŁA,
DYREKTOR,
NAUCZYCIELE
FUNKCJONUJĄ
POD STAŁĄ
PRESJĄ

W edukacji i w szkole ważna jest klarowność priorytetu

Warto się skupić na tym, co najważniejsze.

Dzięki temu możemy:

- mieć przekonanie co do słuszności tego, co robimy
- pracować efektywniej dzięki lepszej koncentracji naszych działań
- zjednoczyć działania nauczycieli wokół jednego celu i przez to móc uzyskać efekt współpracy
- **robić mniej**

CO POWINNO W EDUKACJI BYĆ PRIORYTETEM?

**Uczenie się uczniów
jest jądrem edukacji.**

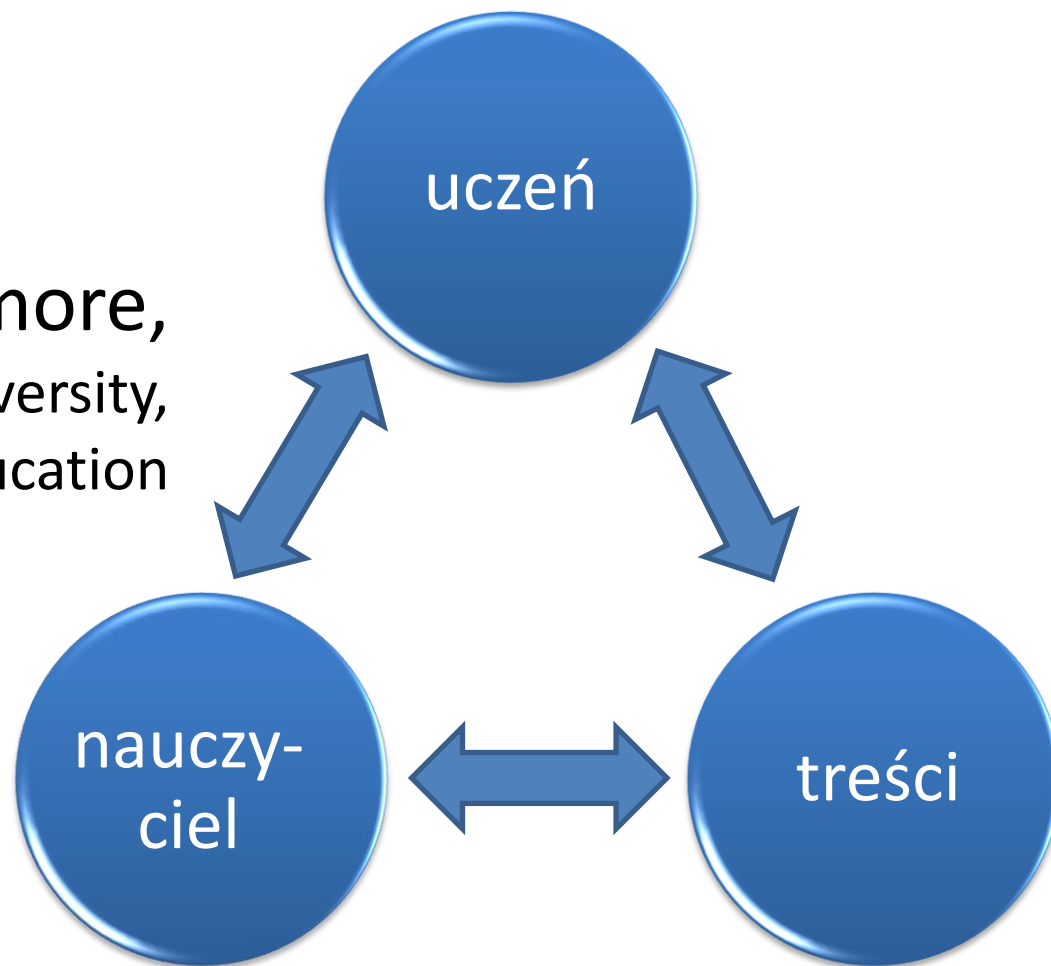
**Szczególnie ważne w rozwiniętych systemach
edukacyjnych, a taki mamy w Polsce**

(wniosek z raportu McKinsey'a „Jak najlepiej doskonalone
systemy szkolne na świecie stają się jeszcze lepsze”,
Centrum Edukacji Obywatelskiej 2012)

RDZEŃ NAUCZANIA (Instructional Core)

**Poprawa uczenia się
uczniów wynika
wyłącznie z poprawy
rdzenia nauczania**

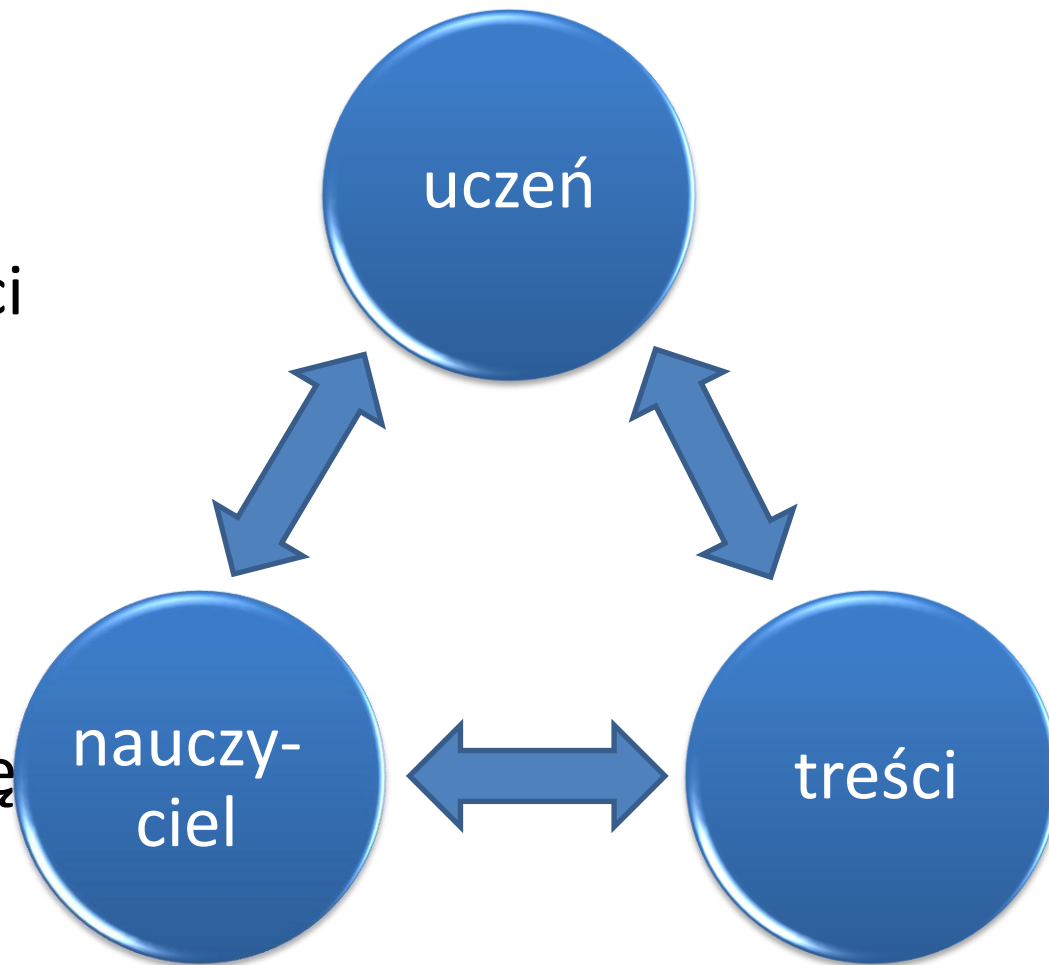
Richard Elmore,
Harvard University,
School of Education

POPRAWA UCZENIA SIĘ UCZNIÓW

Mamy na to tylko trzy sposoby:

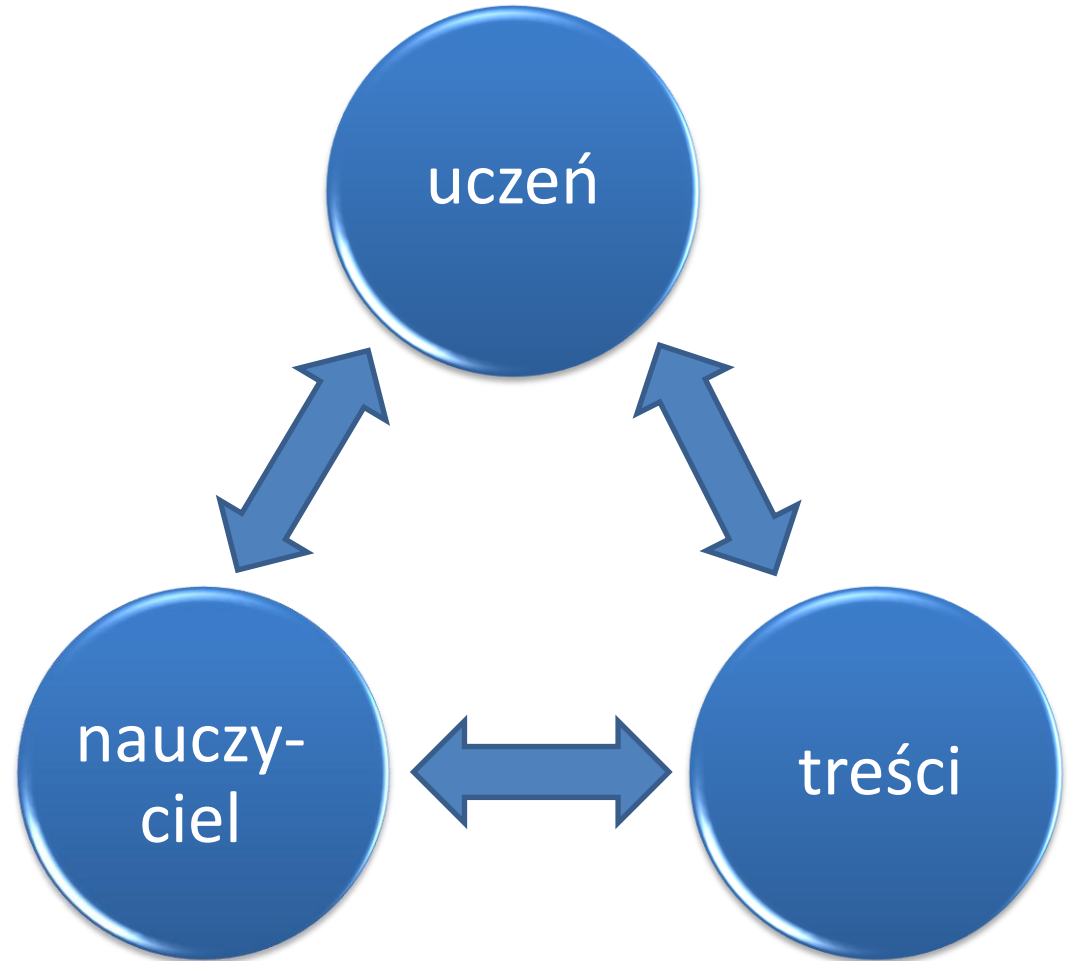
1. Poprawić jakość nauczanych **treści**.
2. Poprawić umiejętności i wiedzę **nauczycieli** jak wybranych treści nauczać.
3. Poprawić stopień aktywnego uczenia się **uczniów**.

Richard Elmore

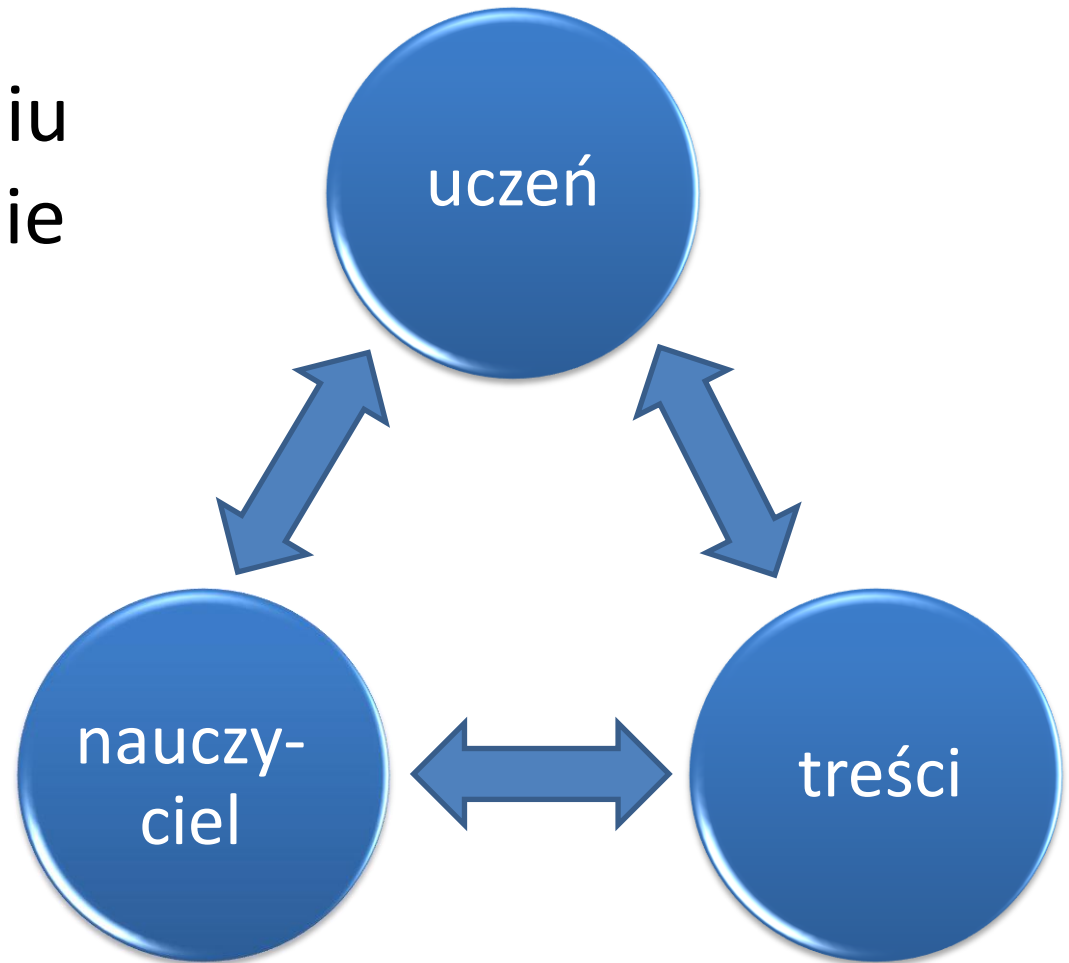
Zasady wiążące rdzeń nauczania

- Zmiana jednego elementu wymaga zmiany dwóch pozostałych.

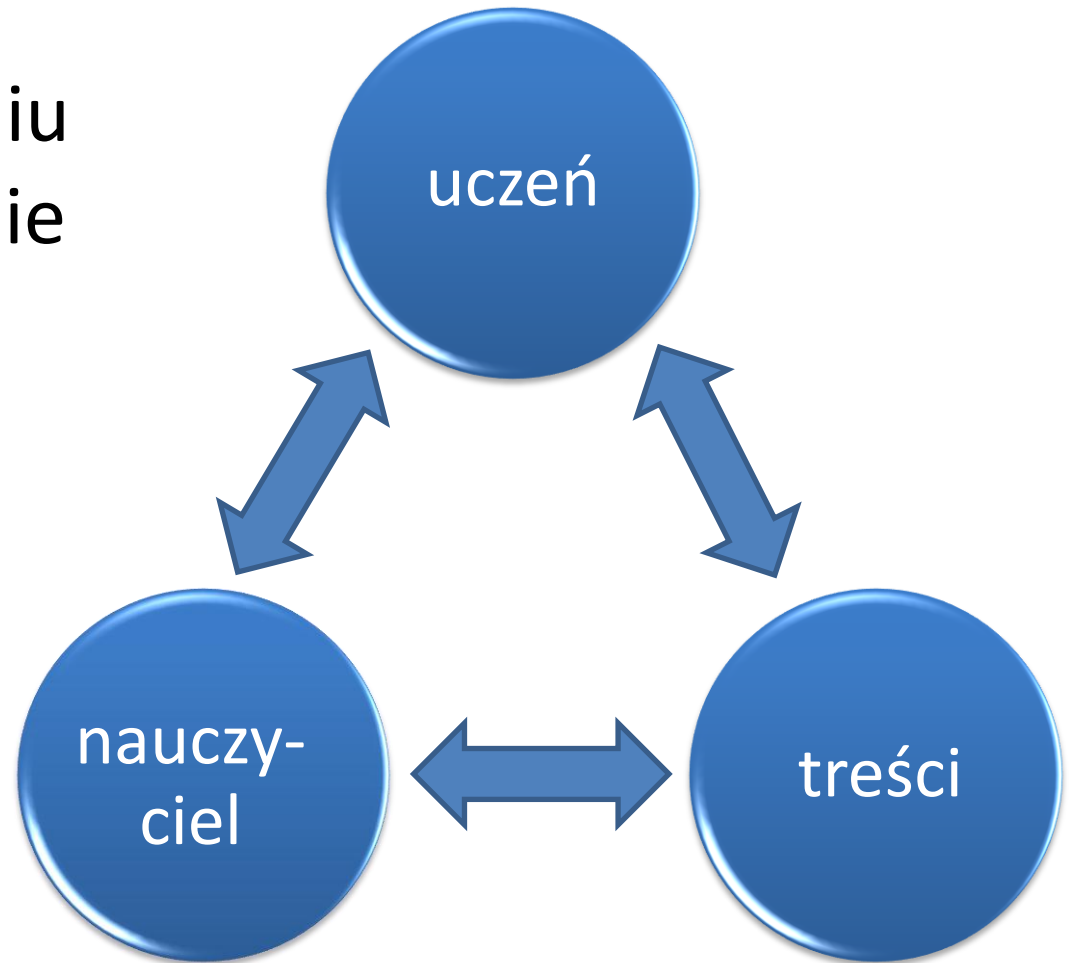
Zasady wiążące rdzeń nauczania

- Zmiana jednego elementu wymaga zmiany dwóch pozostałych.
- Jeśli czegoś w rdzeniu nie widać, to tego nie ma.

Zasady wiążące rdzeń nauczania

- Zmiana jednego elementu wymaga zmiany dwóch pozostałych.
- Jeśli czegoś w rdzeniu nie widać, to tego nie ma.
- Zadanie poprzedza efekt.

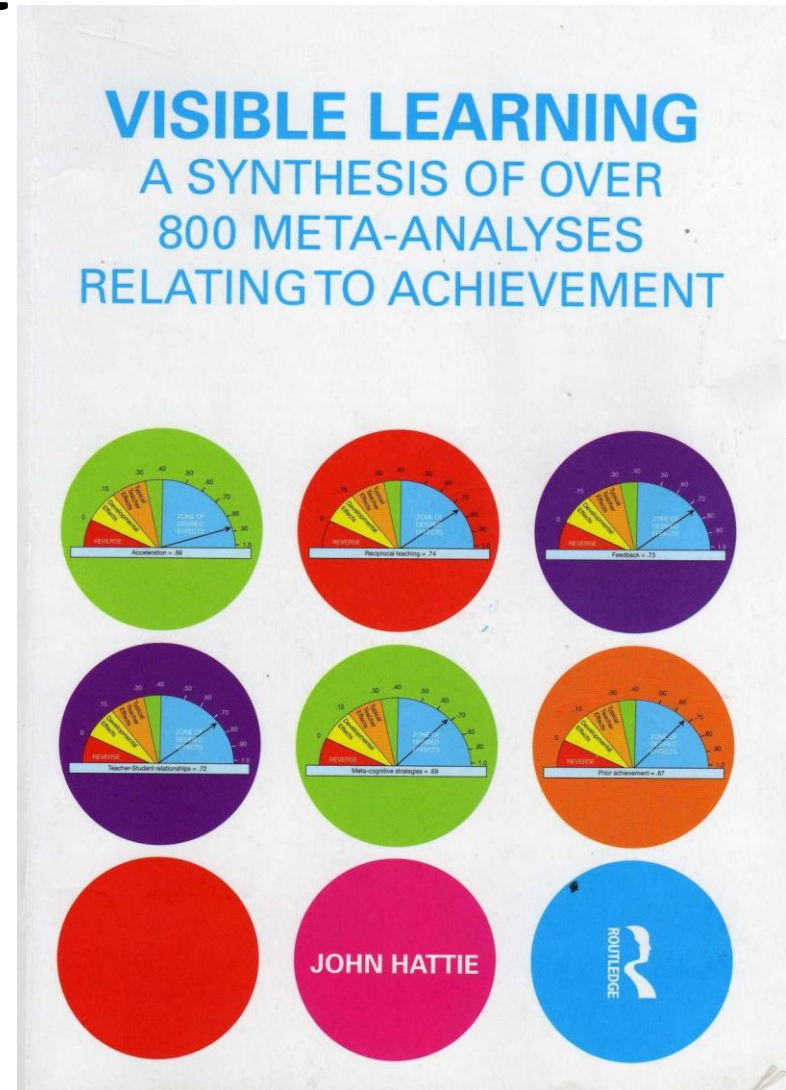

Co wpływa na osiągnięcia uczniów?

Widocznie uczenie się (Visible Learning)

John Hattie University of
Auckland Nowa Zelandia,
University of
Melbourne, Australia,

- 15 lat badań,
- synteza 800 meta-analiz
badań edukacyjnych,
- 52 tysiące badań,
- 200 mln uczniów.

Metodologia badań

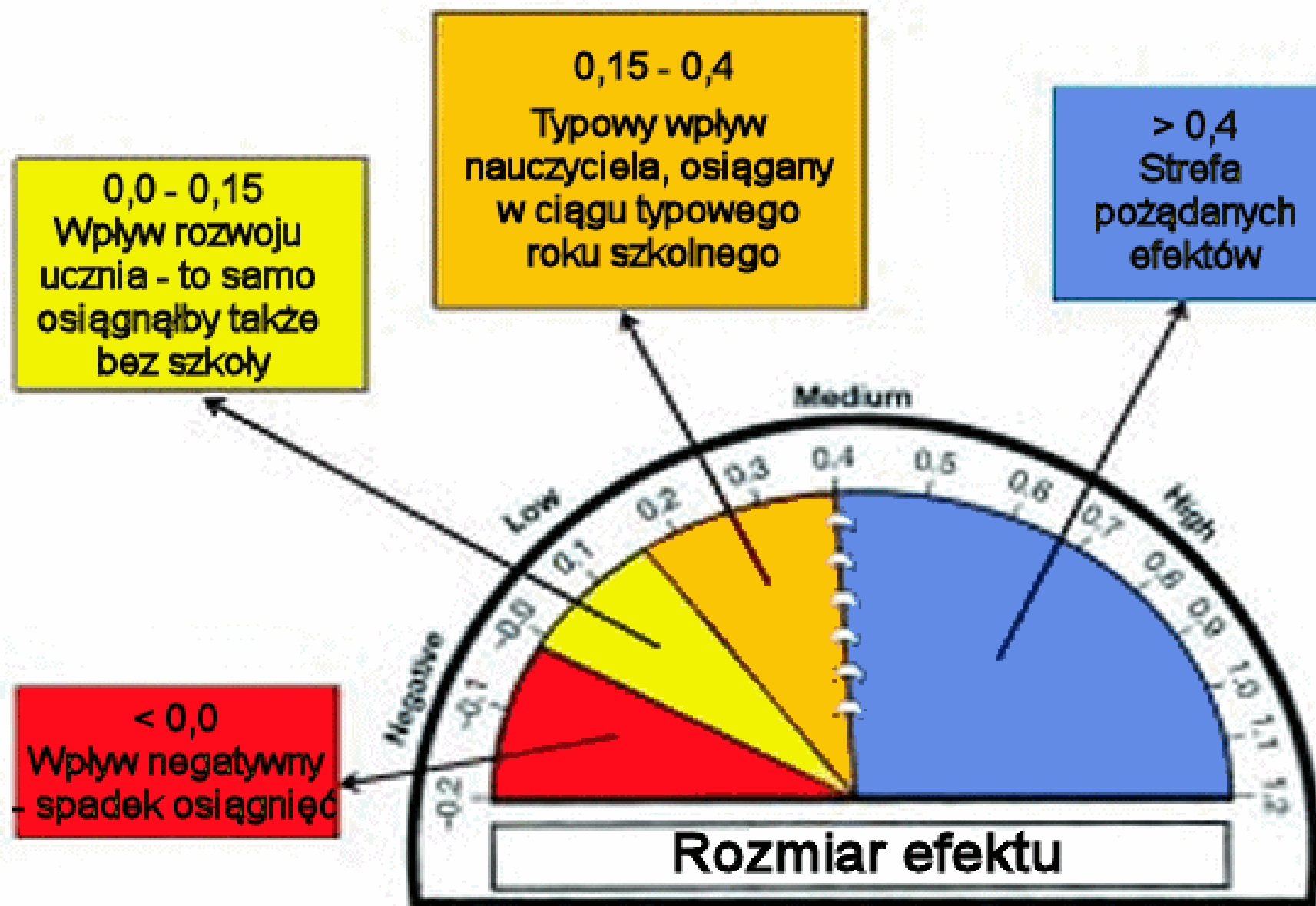
Jak duży ma wpływ (effect size)?

$$\text{Rozmiar wpływu} = \frac{\textit{średnia przed} - \textit{średnia po}}{\sigma (\textit{odchylenie standardowe})}$$

$$\text{lub} = \frac{\textit{średnia a} - \textit{średnia b (grupa kontrolna)}}{\sigma (\textit{odchylenie standardowe})}$$

- 0,2 mały rozmiar wpływu
- 0,4 średni rozmiar wpływu
- 1,0 bardzo duży wpływ

Barometr wpływu

Interwencja	Liczba badań	Rozmiar wpływu
Status społeczno – ekonomiczny	449	0,57
Szkoły społeczne	18	0,20
Struktura rodziny	845	0,17
Liczebność klasy	96	0,21
Zajęcia pozalekcyjne	52	0,09
Drugoroczność	207	-0,16
Wcześniejsze osiągnięcia	3607	0,67
Motywacja	322	0,48

Wpływ nauczyciela

Interwencja	Liczba badań	Rozmiar wpływu
Zrozumiały przekaz	-	0,75
Relacje nauczyciel – uczeń	229	0,72
Doskonalenie nauczycieli	537	0,62
Nastawienie	674	0,43
Kształcenie wstępne	53	0,11

Wpływ metod nauczania

Interwencja	Liczba badań	Rozmiar wpływu
Ocenianie kształtujące nauczania (sprawdzanie co uczniowie rozumieją i dostosowywanie nauczania)	30	0,90
Przekazywanie uczniom informacji zwrotnej	1.287	0,73
Ekspozowanie celów nauczania	604	0,56
Uczniowskie wzajemne nauczanie	767	0,55
Ekspozowanie kryteriów sukcesu	702	0,53-0,58
Zindywidualizowane nauczanie	600	0,23

Efektywny dyrektor

Interwencja	Liczba badań	Rozmiar wpływu
Lider metod nauczania (Brown)	38	0,66
Lider inspirujący (Brown)	38	0.40
Lider metod nauczania (Robinson i inni)	14	0,55
Lider przekształcający szkołę		0,09
Regularne wizyty w klasach oraz dawanie nauczycielowi kształtującej lub podsumowującej oceny		0, 74
Lider osobiście promujący doskonalenie i w nim uczestniczący		0,91

Proces uczenia się musi być widoczny dla:

- **Nauczyciela**
- **Ucznia**
- Rodziców
- MEN
- Społeczeństwa

Ocenianie kształtujące pomaga się uczyć

Jak przebiega proces uczenia się?

Ocenianie kształtujące polega na pozyskiwaniu przez nauczyciela w trakcie nauczania informacji, które pozwolą rozpoznać, jak przebiega proces uczenia się uczniów, aby:

1. modyfikować dalsze nauczanie
2. dawać uczniom informację zwrotną pomagającą im się uczyć.

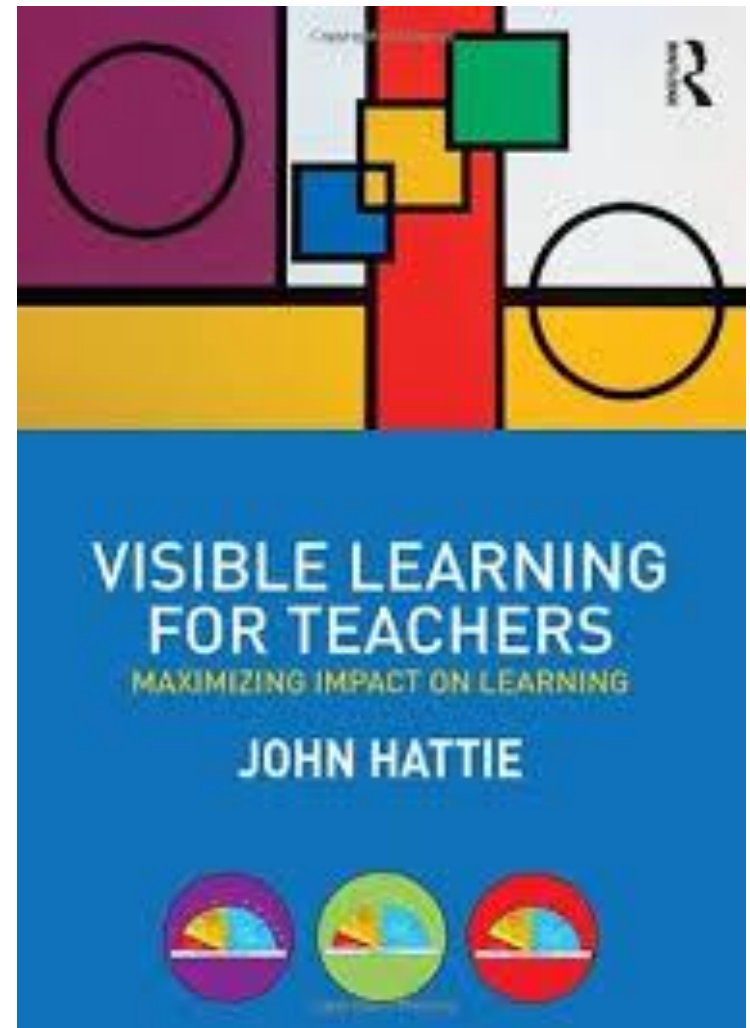
Widoczne nauczanie dla nauczycieli: maksymalizacja wpływu na uczenie się

John Hattie

**Visible Learning for
Teachers: Maximizing
Impact on Learning
900+ meta-analyses**

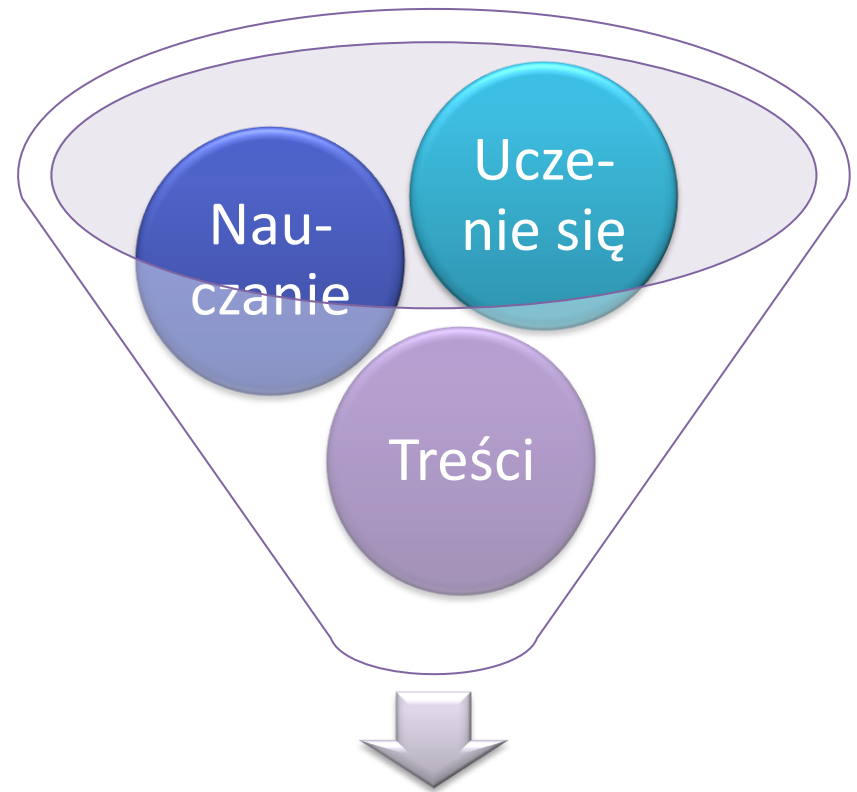
wydanie angielskie 2012

**wydanie w języku polskim
CEO marzec 2014**

PRAWO RDZENIA NAUCZANIA

**W oświacie
uzasadnione są
jedynie działania
pozytywnie
wpływające na
szkolny rdzeń
nauczania.**

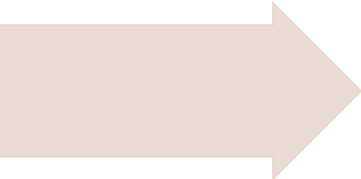

**Szkoła (najważniejsze co
dzieje się w klasie szkolnej)**

SPECYFICZNE
OCZEKIWANIA
I NACISKI

społeczeństwo,
media

MEN, kuratoria

samorząd
terytorialny

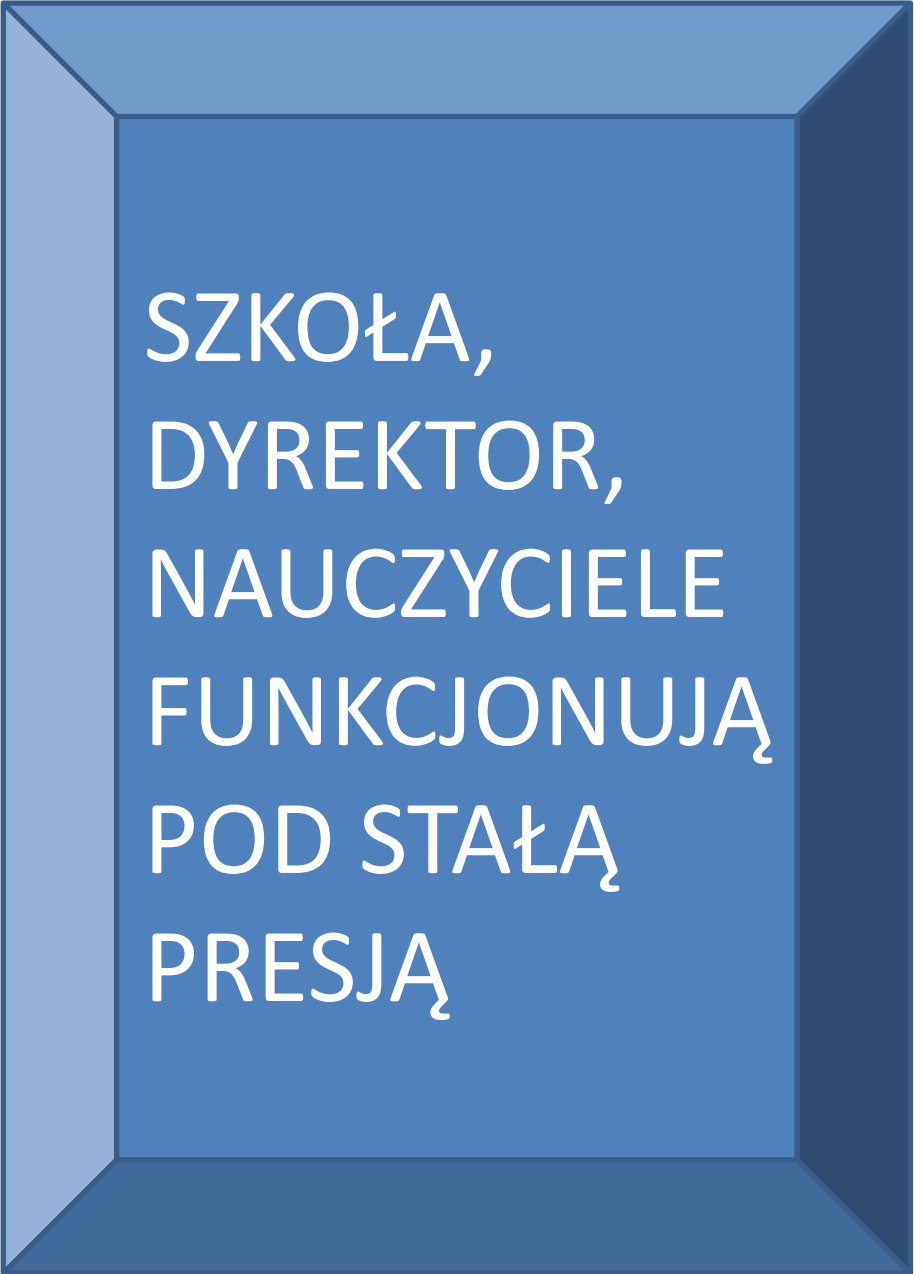
rodzice

uczniowie

SZKOŁA,
DYREKTOR,
NAUCZYCIELE
FUNKCJONUJĄ
POD STAŁĄ
PRESJĄ

SPECYFICZNE
OCZEKIWANIA
I NACISKI

społeczeństwo,
media

MEN, kuratoria

samorząd
terytorialny

rodzice

uczniowie

Czy szkoły,
dyrektorzy
i nauczyciele
muszą
być bezradni?

SPECYFICZNE
OCZEKIWANIA
I NACISKI

społeczeństwo,
media

MEN, kuratoria

samorząd
terytorialny

rodzice

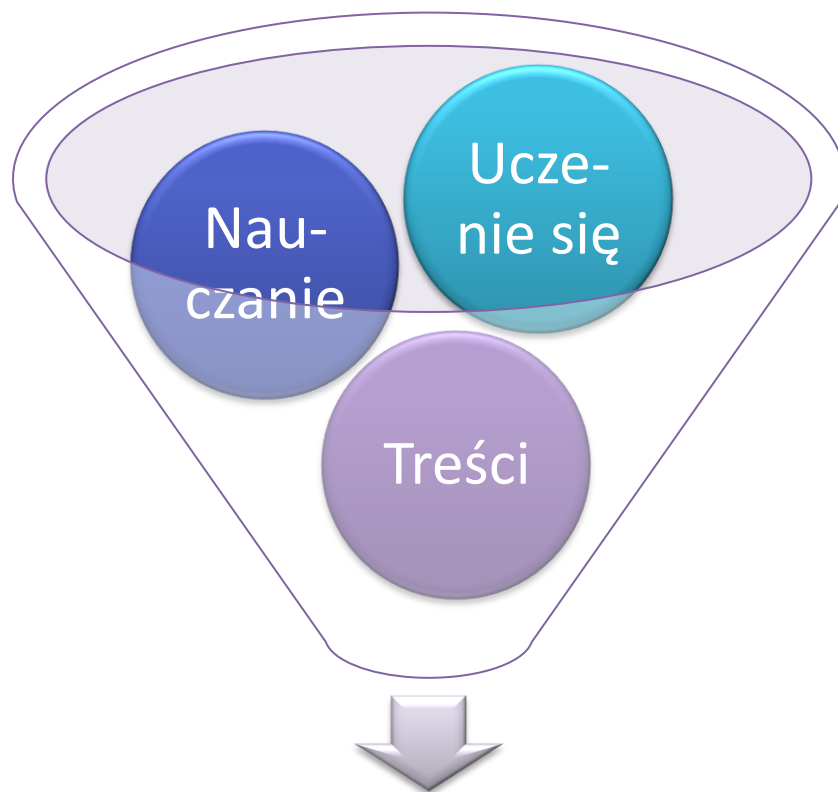

uczniowie

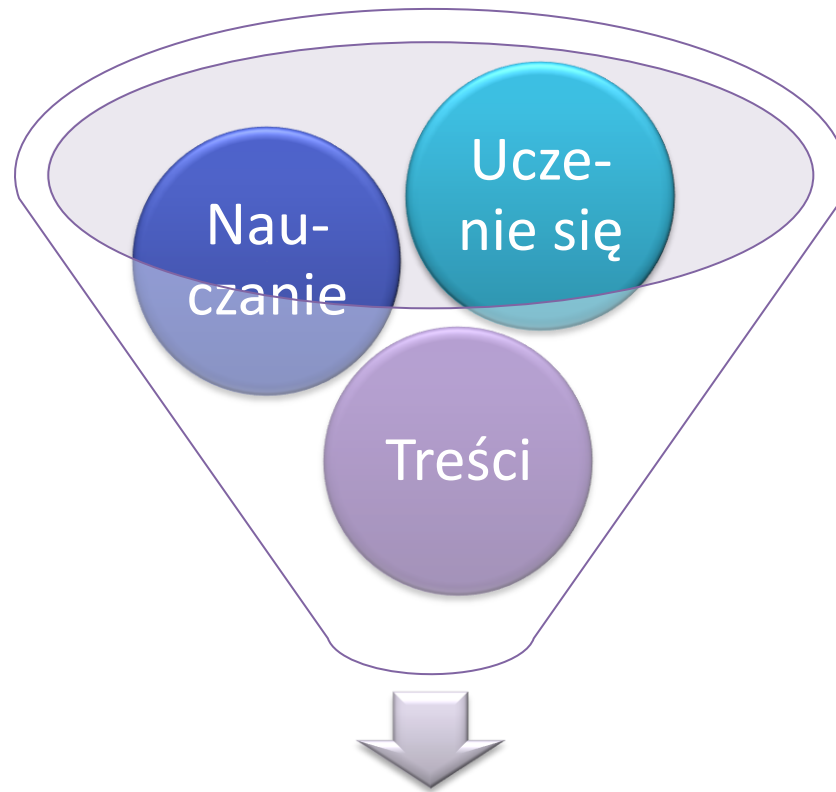

Dyrektorzy przy
wspieraniu swojej
organizacji
(OSKKO)
i sojuszników
(np. CEO) mogą
zmienić narrację
wokół oświaty.

**Poprawa rdzenia nauczania
powinna stać się priorytetem
wszystkich oświatowych interesariuszy**

Dziękuję za uwagę

Jądra edukacji i rdzeń nauczania